

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Richtpunt campus Buggenhout

Doelenpakket

Vak _1B_Nederlands

1ste graad SO

B-stroom

Basisvorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk onderwijsdoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een onderwijsdoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit onderwijsdoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE onderwijsdoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit onderwijsdoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit onderwijsdoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit onderwijsdoel biedt het onderwijsdoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit onderwijsdoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het onderwijsdoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE: Eindterm

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

2.01

De leerlingen zijn gemotiveerd voor taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem. ° (attitudinaal)

AEE: Eindterm

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

2.02

De leerlingen bepalen het onderwerp en de globale inhoud van geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Strategieën: tekststructuur, structuuraanduiders en titels herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, inhoud voorspellen, vragen stellen, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap

Functioneel gebruik van elementen uit eindterm 2.8

- Eenvoudige, herkenbare, expliciet aangegeven structuur
- Lage informatiedichtheid
- Voornamelijk Standaardnederlands, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete en herkenbare inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)

- Laag tot normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Eindterm

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

2.03

De leerlingen bepalen wat de hoofgedachte en de hoofdpunten zijn in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Strategieën: tekststructuur, structuuraanduiders en titels herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, inhoud voorspellen, vragen stellen, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap, hoofd- en bijzaken onderscheiden

Functioneel gebruik van elementen uit eindterm 2.8

- Eenvoudige, herkenbare, expliciet aangegeven structuur
- Lage informatiedichtheid
- Standaardnederlands, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete en herkenbare inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)

- Laag tot normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Eindterm

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

2.04

De leerlingen selecteren relevante informatie in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: hoogfrequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Strategieën: tekststructuur, structuuraanduiders en titels herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, inhoud voorspellen, vragen stellen, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap, eenvoudige notities nemen

Functioneel gebruik van elementen uit eindterm 2.8

- Eenvoudige, herkenbare, expliciet aangegeven structuur
- Lage informatiedichtheid
- Standaardnederlands, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete en herkenbare inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)

- Laag tot normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Eindterm

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

2.05

De leerlingen produceren schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Registers

Effecten van non-verbaal gedrag (mondelinge productie)

Strategieën: rekening houden met spreek- en schrijfdoel, voorkennis activeren, rekening houden met ontvanger (zoals het gepast inzetten van lichaamstaal), talige hulpmiddelen gebruiken

Gebruik van registers

Functioneel gebruik van elementen uit eindterm 2.8

- Eenvoudige tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Concrete inhoud
- Gepast register (afgestemd op doel en doelpubliek)
- Tekstsoorten: informatief, opiniërend, prescriptief

(bijkomend voor schriftelijke productie)

- Taalgebruik met aandacht voor woordkeuze, spelling, zinsbouw, interpunctie, Standaardnederlands, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid
- Verzorgde, gepaste lay-out

(bijkomend voor mondelinge productie)

- Taalgebruik met aandacht voor uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, Standaardnederlands, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid
- Gepaste, niet-storende lichaamstaal

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Eindterm

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

2.06

De leerlingen drukken zich op een creatieve manier uit.

Kennis

Eenvoudige technieken om creatief met taal om te gaan

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Eindterm

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

2.07

De leerlingen nemen deel aan schriftelijke en mondelinge interactie in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.5

Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.5

De meest elementaire alledaagse taalgedragsconventies

Strategieën (bijkomend t.o.v. de strategieën opgesomd bij mondelinge en schriftelijke receptie en productie):

rekening houden met doel interactie, inspelen op wat de ander zegt of schrijft, de ander laten uitspreken, op een gepaste manier het woord vragen of nemen, elementen van lichaamstaal en intonatie herkennen en zelf inzetten, het register afstemmen op de gesprekspartner/correspondent

De meest elementaire alledaagse taalgedragsconventies

Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.5

- Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.5

- Met gebruik van de meest elementaire alledaagse taalgedragsconventies

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Eindterm basisgeletterdheid

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

BG 2.01

De leerling haalt het onderwerp en relevante informatie uit geschreven en gesproken niet-fictionele teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels

Strategieën: tekststructuur en titels herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, vragen stellen, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap

- Eenvoudige, herkenbare, expliciet aangegeven structuur
- Lage informatiedichtheid
- Voornamelijk Standaardnederlands, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete en herkenbare inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)

- Laag tot normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Eindterm basisgeletterdheid

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

BG 2.02

De leerling produceert schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Uitspraak van hoogfrequente klanken en klankencombinaties

Gebruik van eenvoudige grammaticale constructies en zinspatronen (zoals meervoud, volgorde van persoonsvorm en onderwerp in een hoofdzin)

Woordenschat: frequente woorden, heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Taalgedragsconventies en registers

Effecten van non-verbaal gedrag

Strategieën: rekening houden met spreek- en schrijfdoel, voorkennis activeren, rekening houden met ontvanger, talige hulpmiddelen gebruiken

Gebruik van taalgedragsconventies en registers

Spelling van frequente woorden

- Eenvoudige tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Concrete inhoud
- Tekstsoorten: informatief, opiniërend, prescriptief
- Uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, spelling, register en lichaamstaal mogen enkel afwijken zolang ze het overbrengen van de boodschap niet in de weg staan

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Eindterm basisgeletterdheid

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

BG 2.03

De leerling neemt deel aan mondelinge en schriftelijke interactie in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Zie opsomming bij eindtermen BG 2.1 en BG 2.2

Zie opsomming bij eindtermen BG 2.1 en BG 2.2

Strategieën: inspelen op wat de ander zegt of schrijft, de ander laten uitspreken, op een gepaste manier het woord vragen of nemen, elementen van lichaamstaal en intonatie herkennen en zelf inzetten, het register afstemmen op de gesprekspartner/correspondent zodat de interactie mogelijk blijft, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap

- Zie opsomming bij eindtermen BG 2.1 en BG 2.2

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.01

De leerlingen zijn gemotiveerd voor taal m.i.v. cultuur, lezen, spreken, schrijven, luisteren en inzicht in het taalsysteem. ° (attitudinaal)

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.02

De leerlingen bepalen het onderwerp en de globale inhoud van geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Strategieën: tekststructuur, structuuraanduiders, titels en benadrukte woorden herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, inhoud voorspellen, vragen stellen, tussentijds samenvatten, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap

Functioneel gebruik van elementen uit UD 2.9

- Eenvoudige, herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Voornamelijk Standaardnederlands, eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.03

De leerlingen bepalen wat de hoofdgedachte en de hoofdpunten zijn in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Strategieën: tekststructuur, structuuraanduiders, titels en benadrukte woorden herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, inhoud voorspellen, vragen stellen, tussentijds samenvatten, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap, hoofd- en bijzaken onderscheiden, de gedachtegang reconstrueren

Functioneel gebruik van elementen uit UD 2.9

- Eenvoudige, herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Voornamelijk Standaardnederlands, eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.04

De leerlingen selecteren relevante informatie in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Strategieën: tekststructuur, structuuraanduiders, titels en benadrukte woorden herkennen, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, inhoud voorspellen, vragen stellen, talige hulpmiddelen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap

Functioneel gebruik van elementen uit UD 2.9

- Eenvoudige, herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Voornamelijk Standaardnederlands, eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)-

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.05

De leerlingen nemen eenvoudige notities bij het lezen en beluisteren van teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, benadrukte woorden, notities, lay-out, afbeeldingen, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Strategieën: tekststructuur, structuuraanduiders, titels en benadrukte woorden herkennen, afkortingen, symbolen en telegramstijl gebruiken, rekening houden met lees- en luisterdoel, voorkennis activeren, visuele ondersteunende elementen gebruiken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden via taalverwantschap

Functioneel gebruik van elementen uit UD 2.9

Met inbegrip van kenmerken beluisterde en gelezen teksten

- Eenvoudige, herkenbare, expliciet aangegeven structuur
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Voornamelijk Standaardnederlands, eenvoudig figuurlijk taalgebruik, voornamelijk frequente woorden
- Grote samenhang
- Concrete inhoud
- Eenvoudige zinsbouw
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke receptie)

- Duidelijke lay-out

(bijkomend voor mondelinge receptie)

- Normaal spreektempo Met inbegrip van kenmerken notities
- De notities zijn gerelateerd aan de inhoud van de beluisterde of gelezen teksten

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.06

De leerlingen produceren schriftelijke en mondelinge teksten in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Woordenschat: frequente woorden, eenvoudig figuurlijk taalgebruik

Tekststructuur, titels, benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen, structuuraanduiders (signaalwoorden en verwijswaarden)

Taalgedragsconventies en registers

Effecten van non-verbaal gedrag (mondelinge productie)

Strategieën: tekststructuur, lay-out, structuuraanduiders, titels en benadrukte woorden gebruiken, rekening houden met spreek- en schrijfdoel, voorkennis activeren, rekening houden met ontvanger (zoals het gepast inzetten van lichaamstaal), talige hulpmiddelen gebruiken

Gebruik van taalgedragsconventies en registers

Functioneel gebruik van elementen uit UD 2.9

- Eenvoudige, herkenbare tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Concrete inhoud
- Gepast register (afgestemd op doel en doelpubliek)
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief

(bijkomend voor schriftelijke productie)

- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor woordkeuze, spelling, zinsbouw, interpunctie, Standaardnederlands, helderheid, adequaatheid, vormcorrectheid en vlotheid
- Verzorgde, gepaste lay-out

(bijkomend voor mondelinge productie)

- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, Standaardnederlands, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid
- Gepaste, niet-storende lichaamstaal

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.07

De leerlingen drukken zich op een creatieve manier uit.

Kennis

Eenvoudige technieken om creatief met taal om te gaan zoals lay-out, rijm en ritme

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Het Nederlands receptief, productief en interactief, zowel mondeling als schriftelijk gebruiken als communicatiemiddel in relevante situaties

UD 2.08

De leerlingen nemen deel aan schriftelijke en mondelinge interactie in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Zie opsomming bij UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.6

Zie opsomming bij UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.7

Strategieën (bijkomend t.o.v. de strategieën opgesomd bij UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.6): rekening houden met doel interactie, inspelen op wat de ander zegt of schrijft, de ander laten uitspreken, op een gepaste manier het woord vragen of nemen, elementen van lichaamstaal en intonatie herkennen en zelf inzetten, het register afstemmen op de gesprekspartner/correspondent

Zie opsomming bij UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.6

- Zie opsomming bij UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.6

Beheersingsniveau Bloom: creëren

AEE: Eindterm

Nederlands

Kenmerken en principes van het Nederlands begrijpen om ze in te zetten bij het communiceren

2.08

De leerlingen gebruiken het inzicht in de belangrijkste regels en kenmerken van het Standaardnederlands als taalsysteem ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Onderscheid klank- en schriftbeeld

Samenstellingen en afleidingen: meervoud/enkelvoud, verkleinwoord

Werkwoorden: stam, uitgang

Woordsoorten: zelfstandig naamwoord, werkwoord, lidwoord

Zinsdelen: onderwerp, persoonsvorm

Zinsoorten: mededelende/vragende/uitroepende zinnen

Betekenisrelaties: letterlijk/figuurlijk

Heel eenvoudige beeldspraak en vergelijking

Spelling van woorden met vast woordbeeld: klankzuivere woorden en hoogfrequente niet-klankzuivere woorden

Spelling van woorden met veranderlijk woordbeeld: werkwoorden, klinker in open/gesloten lettergreep, verdubbeling medeklinker, niet-klankzuivere eindletter

Hoofdletters

Interpunctietekens: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbele punt, spatie, aanhalingstekens

Congrentie

Uitdrukken van verleden, heden en toekomst

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Eindterm

Nederlands

Kenmerken en principes van het Nederlands begrijpen om ze in te zetten bij het communiceren

2.09

De leerlingen gebruiken kenmerken, mogelijkheden en principes van het Standaardnederlands als communicatiemiddel in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, doel

Taalhandelingen zoals beweren, meedelen, beloven, om informatie vragen, verzoeken, zich verontschuldigen, waarschuwen, groeten, bedanken

Registers

Overeenkomsten en verschillen tussen standaardtaal, regionale en sociale taalvariëteiten in het Nederlands

Gebruik van communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, doel

Gebruik van taalhandelingen zoals beweren, meedelen, beloven, om informatie vragen, verzoeken, zich verontschuldigen, waarschuwen, groeten, bedanken

Gebruik van registers

Gebruik van compenserende strategieën bij falende communicatie

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Kenmerken en principes van het Nederlands begrijpen om ze in te zetten bij het communiceren

UD 2.09

De leerlingen gebruiken het inzicht in de belangrijkste regels en kenmerken van het Standaardnederlands als taalsysteem ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Samenstellingen en afleidingen: voorvoegsel, achtervoegsel, meervoud/enkelvoud, verkleinwoord, stam, uitgang

Werkwoordstijden: onvoltooid tegenwoordige tijd, voltooid tegenwoordige tijd, onvoltooid verleden tijd, voltooid verleden tijd, onvoltooid toekomstige tijd

Woordsoorten: zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, voornaamwoord (zelfstandig, bijvoeglijk, wederkerend, wederkerig, onbepaald, persoonlijk, bezittelijk, betrekkelijk, aanwijzend, vragend), lidwoord (bepaald, onbepaald, ontkenkend), voegwoord, voorzetsel, telwoord (bepaald, onbepaald, hoofdtelwoord, rangtelwoord), bijwoord, tussenwerpsel

Zinsdelen: onderwerp, persoonsvorm, gezegde, lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp, voorzetselvoorwerp, handelend voorwerp, bijwoordelijke bepaling

Zinsoorten: ontkenkende/bevestigende zinnen, mededelende/vragende/bevelende/uitroepende zinnen, actieve en passieve zinnen, enkelvoudige en samengestelde zinnen (onderschikking en nevenschikking)

Betekenisrelaties: synoniem, homoniem, letterlijk/figuurlijk

Beeldspraak en vergelijking

Onderscheid klank- en schriftbeeld

Samenstellingen en afleidingen: voorvoegsel, achtervoegsel, meervoud/enkelvoud, verkleinwoord, stam, uitgang - Werkwoordstijden: onvoltooid tegenwoordige tijd, voltooid tegenwoordige tijd, onvoltooid verleden tijd, voltooid verleden tijd, onvoltooid toekomstige tijd

Werkwoordstijden: onvoltooid tegenwoordige tijd, voltooid tegenwoordige tijd, onvoltooid verleden tijd, voltooid verleden tijd, onvoltooid toekomstige tijd

Woordsoorten: zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, voornaamwoord (zelfstandig, bijvoeglijk, wederkerend, wederkerig, onbepaald, persoonlijk, bezittelijk, betrekkelijk, aanwijzend, vragend), lidwoord (bepaald, onbepaald, ontkenkend), voegwoord, voorzetsel, telwoord (bepaald, onbepaald, hoofdtelwoord, rangtelwoord), bijwoord, tussenwerpsel

Zinsdelen: onderwerp, persoonsvorm, gezegde, lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp, voorzetselvoorwerp, handelend voorwerp, bijwoordelijke bepaling

Zinsoorten: ontkenkende/bevestigende zinnen, mededelende/vragende/bevelende/uitroepende zinnen, actieve en passieve zinnen, enkelvoudige en samengestelde zinnen (onderschikking en nevenschikking)

Betekenisrelaties: synoniem, homoniem, letterlijk/figuurlijk

Beeldspraak en vergelijking

Spelling van woorden met vast woordbeeld: klankzuivere woorden en hoogfrequente niet-klankzuivere woorden

Spelling van woorden met veranderlijk woordbeeld: werkwoorden, klinker in open/gesloten lettergreep, verdubbeling medeklinker, niet-klankzuivere eindletter

Hoofdletters

Interpunctietekens: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbele punt, spatie, aanhalingstekens

Congruentie

Diakritische tekens: trema, koppelteken en apostrof

Uitspraaktekens zoals accenttekens

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Kenmerken en principes van het Nederlands begrijpen om ze in te zetten bij het communiceren

UD 2.10

De leerlingen gebruiken kenmerken, mogelijkheden en principes van het Standaardnederlands als communicatiemiddel in functie van doelgerichte communicatie.

Kennis

Tekststructuur

Communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, context, doel

Taalhandelingen zoals beweren, meedelen, beloven, om informatie vragen, verzoeken, zich verontschuldigen, waarschuwen, groeten, bedanken

Taalgedragsconventies en registers

Overeenkomsten en verschillen tussen standaardtaal, regionale en sociale taalvariëteiten in het Nederlands

Gebruik van tekststructuur

Gebruik van communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, context, doel

Gebruik van taalhandelingen zoals beweren, meedelen, beloven, om informatie vragen, verzoeken, zich verontschuldigen, waarschuwen, groeten, bedanken

Gebruik van taalgedragsconventies en registers

Gebruik van compenserende strategieën bij falende communicatie

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Eindterm

Nederlands

Inzicht hebben in taal, in het bijzonder het Nederlands, als exponent en deel van een cultuur en een maatschappij

2.10

De leerlingen gaan respectvol om met overeenkomsten en verschillen in taaluitingen, taalvariëteiten en talen. ° (attitudinaal)

AEE: Eindterm

Nederlands

Inzicht hebben in taal, in het bijzonder het Nederlands, als exponent en deel van een cultuur en een maatschappij

2.11

De leerlingen onderscheiden overeenkomsten en verschillen in taaluitingen, taalvariëteiten en talen.

Kennis

Taalgedragsconventies en registers

Overeenkomsten en verschillen tussen standaardtaal, regionale en sociale taalvariëteiten in het Nederlands

Overeenkomsten en verschillen tussen talen

Stereotypering

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Inzicht hebben in taal, in het bijzonder het Nederlands, als exponent en deel van een cultuur en een maatschappij

UD 2.11

De leerlingen gaan respectvol om met overeenkomsten en verschillen in taaluitingen, taalvariëteiten en talen. ° (attitudinaal)

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands

Inzicht hebben in taal, in het bijzonder het Nederlands, als exponent en deel van een cultuur en een maatschappij

UD 2.12

De leerlingen onderscheiden overeenkomsten en verschillen in taaluitingen, taalvariëteiten en talen.

Kennis

Taalgedragsconventies en registers

Overeenkomsten en verschillen tussen standaardtaal, regionale en sociale taalvariëteiten in het Nederlands

Overeenkomsten en verschillen tussen talen

Stereotypering

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Eindterm

Nederlands

Literatuur in het Nederlands beleven

2.12

De leerlingen verwoorden hun gedachten en gevoelens bij het lezen en beluisteren van fictionele teksten met een literaire inslag met ondersteuning van elementaire literaire en narratieve concepten.

Kennis

Onderscheid fictie en non-fictie

Personages, verhaallijn, tijd, ruimte

Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.5

Onderscheid fictie en non-fictie

Personages, verhaallijn, tijd, ruimte

Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.6

Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.5

Eigen gedachten en gevoelens

- Met inbegrip van kenmerken van de gelezen of beluisterde teksten

* Zie opsomming bij eindtermen 2.2 t.e.m. 2.5

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Uitbreidingsdoel

Nederlands
Literatuur in het Nederlands beleven

UD 2.13

De leerlingen verwoorden hun gedachten en gevoelens bij het lezen en beluisteren van fictionele teksten met een literaire inslag met ondersteuning van elementaire literaire en narratieve concepten.

Kennis

Onderscheid fictie en non-fictie

Artistiek-literaire teksten

Personages, verhaallijn, tijd, ruimte

Functioneel gebruik van elementen uit UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.6

Onderscheid fictie en non-fictie

Artistiek-literaire teksten

Personages, verhaallijn, tijd, ruimte

Functioneel gebruik van elementen uit UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.7

unctioneel gebruik van elementen uit UD 2.2 t.e.m. UD 2.4 en UD 2.6

Eigen gedachten en gevoelens

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AEE: Eindterm

Leercompetenties
Domeinspecifieke terminologie, symbolen en voorstellingen hanteren

13.18

De leerlingen gebruiken schooltaal en domeinspecifieke taal in functie van het leerproces.

Kennis

Domeinspecifieke terminologie, symbolen en voorstellingen

Register: schooltaal

Register: domeinspecifieke taal

Register: schooltaal

Register: domeinspecifieke taal

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Digitale competenties

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren

4.01

De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om digitaal inhoud te creëren en te delen.

Kennis

Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te creëren zoals online- en offline tekstverwerking, rekenblad, rekenapp, digitale beeldverwerking, grafische programmeertaal

Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te delen zoals browsers, elektronische mail, courante sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal inhoud te creëren

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal inhoud te delen

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Digitale competenties

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren

4.02

De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om digitaal samen te werken, te communiceren en te participeren aan initiatieven.

Kennis

Digitale media en toepassingen om digitaal samen te werken, te communiceren en te participeren aan initiatieven zoals elektronische mail, chat en messaging toepassingen, sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal te communiceren

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal samen te werken

Digitale media en toepassingen gebruiken om digitaal te participeren

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm basisgeletterdheid

Digitale competenties

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren

BG 4.01

De leerling demonstreert in functionele contexten basisvaardigheden om digitaal inhoud te creëren en te delen.

Kennis

Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te creëren zoals online- en offline tekstverwerking, rekenapp, digitale beeldverwerking, grafische programmeertaal

Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te delen zoals browsers, elektronische mail, courante sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen

Gebruik van digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te creëren

Gebruik van digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te delen

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm basisgeletterdheid

Digitale competenties

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en te interageren

BG 4.02

De leerling demonstreert in functionele contexten basisvaardigheden om digitaal te communiceren en te participeren.

Kennis

Digitale media en toepassingen om digitaal te communiceren en te participeren aan initiatieven zoals elektronische mail, chat en messaging toepassingen, sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen

Gebruik van digitale media en toepassingen om digitaal te communiceren

Gebruik van digitale media en toepassingen om digitaal te participeren

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AE: Eindterm

Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leeropvattingen, -proces en -resultaten reguleren

13.14

De leerlingen beoordelen hun leerproces en -resultaat op afgesproken momenten en aan de hand van aangereikte criteria.

Kennis

Evaluatiecriteria

Evaluatiecriteria

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AE: Eindterm

Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Leeropvattingen, -proces en -resultaten reguleren

13.15

De leerlingen analyseren sterktes en zwaktes van hun leerresultaat en hun doorlopen leerproces aan de hand van richtvragen.

Kennis

Attributie: intern, extern

Attributie: intern, extern

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

AE: Eindterm

Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Zelfbewustzijn
Leercompetenties
Leeropvattingen, -proces en -resultaten reguleren

13.16

De leerlingen reguleren hun leeropvattingen, hun leerproces en hun leerresultaat a.d.h.v. een werkwijze en strategieën.

Kennis

Leeropvattingen

Leeropvattingen

Leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Leerstrategieën zoals stapsgewijze verwerking, diepteverwerking, zelfregulatie

Hefbomen om de motivatie- of leerstrategie te verbeteren

Hefbomen om de motivatie- of leerstrategie te verbeteren

Kwaliteitssysteem/werkwijze zoals PDCA, beertjes van Meichembaum

Kwaliteitssysteem/werkwijze zoals PDCA, beertjes van Meichembaum

Eigen leeropvattingen en -strategieën

Eigen leeropvattingen en -strategieën

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Eigen mogelijkheden en beperkingen

Reflectievaardigheden en -proces

Reflectievaardigheden en -proces

Beheersingsniveau Bloom: evalueren